

නෛමාසික කෙටි පුවත් සංග්‍රහය

XV වන වෙළුම
මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය
පළමු කලාපය - 2018
ISSN - 2362-0803

සොබා පරිසර පුවත්

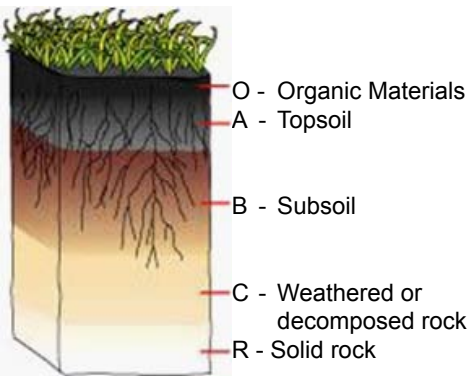
පාංශු සම්පත රැකගනිමු

පාංශු සම්පත

පස යනු පාරිසරිකව ඉතා වැදගත් වූ සීමිත ස්වභාවික සම්පතකි. පෘථිවි කබොලේ ඉහළම ස්ථරය පාංශු ස්ථරය වන අතර ඓතිහාසිකව දැවැන්ත ජීවීන්ගේ ජීවිතයට විශේෂ වැදගත්කමක් හා පාෂාණ ජීවිතය මගින් සැපයෙන ජීවිත විශේෂ මිශ්‍ර විමෙන් පස නිර්මාණය වේ. නිවර්තන තත්වය යටතේ පස අගඟක් නිර්මාණය වීම සඳහා වසර 1000 ක් පමණ ගත වේ.

පාංශු පැතිකඩ (Soil Profile)

කාලයක් තිස්සේ පස ජීවිත ක්‍රියාවලියට ලක්වීම නිසා පහළ සිට ඉහළට වර්ධනය වන පසක දක්නට ලැබෙන තට්ටු සමූහය පාංශු ස්ථරය නම් වේ. පාංශු ස්ථර තුනක් හඳුනාගත හැකිය.

A-ස්ථරය: මවි පාෂාණය ජීවිතය වි ශාක හා සත්ව ද්‍රව්‍ය මිශ්‍ර වී ඇත. කළු පැහැයක් ගන්නා අතර ජීවීන් බහුලය. මෙම පස හියුමස් නම් වේ.

B-ස්ථරය: අර්ධ ලෙස දිරාපත් වූ මවි පාෂාණ ඇති කොටස වේ.

C-ස්ථරය: මවි පාෂාණ දිරාපත් වුවද පාංශු වර්ධනයට සම්බන්ධ වී නොමැත. රසායනික ජීවිතය බොහෝ දුරට සිදුවේ.

පසේ සංයුතිය

පස ඓතිහාසිකව දැවැන්ත, හියුමස්, ජලය, වායුව, ඛනිජ හා ලවණ පාංශු ජීවීන් යන අංග වලින් සමන්විත වේ.

පසෙහි වැදගත්කම

පස යනු ඉතා වැදගත් වූ ස්වභාවික සම්පතක් වන අතර ශාක වර්ධනයට අවශ්‍ය මූලික මාධ්‍යය හා පෝෂක සැපයුම ලෙස ක්‍රියාකරයි. මේ නිසා එය සමස්ත ජීවයේම පැවැත්මට වැදගත් මෙහෙයක් සිදුකරයි. එසේම මිනිසුන්ගේ ආහාර අවශ්‍යතා සැපයීම සඳහා බෙහෙවින් වැදගත් වන බැවින් පස යනු මානව ශිෂ්ටාචාරයේ පදනම යනුවෙන් ද හඳුන්වා දී තිබේ. තවද, පස භූගත හා මතුපිට ජල සැපයුමේ පැවැත්ම සඳහාද, පරිසර පද්ධතිවල නිතරම පැවැත්ම සඳහා ද කාබන් තිර කිරීම උදෙසා ද වැදගත් මෙහෙයක් ඉටුකරයි. එලෙසම පසෙහි හමුවන ජීවීන් බොහොමයකට වාසස්ථාන සපයනු ලබන්නේ ද පසයි.

පාංශු භායනය

මිනිසාගේ හා වෙනත් සාධකවල බලපෑම මත පසෙහි තත්වය හා නිෂ්පාදකතාවය අඩුවීම පාංශු භායනය යනුවෙන් හඳුන්වයි. පස භායනයට ලක්වීම නිසා ගැටළු රැසක් ඇති වේ. මිනිසුන්ට වඩාත්ම බලපෑමක් ඇති කරන කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන බිඳවැටීමට එය සෘජුව බලපෑම් ඇතිකරයි. එමෙන්ම පසේ සෙසු ක්‍රියාකාරකම් වලටද බලපෑම් ඇතිකරන බැවින් පස මගින් සැපයෙන අනෙකුත් සේවාවන්ට ද ගැටළු ඇතිකරයි. පාංශු භායනයට බලපාන ප්‍රධානතම හේතුව පාංශු බාදනය වන අතර පසේ සරු බව හීනවීම, ලවණතාවය ඇතිවීම, ජල වහනය අඩුවීම, පස ආම්ලිකවීම ආදිය පස පිරිහීමට හේතුවන වෙනත් සාධක වේ.

පාංශු බාදනය

පාංශු බාදනය යනු යම් ස්ථානයක පිහිටි පස් කොටස් පාංශු දේහයෙන් පාංශු සමූහන හෝ අංශු ලෙස වෙන්වී පිහිටි ස්ථානයේ සිට වෙනත් ස්ථානයක් වෙත ප්‍රවාහනය වී තැන්පත් වීමයි. ඒ නිසා පාංශු බාදන ක්‍රියාවලිය අවස්ථා තුනකින් සමන්විත වේ.

1. පාංශු දේහයෙන් පාංශු අංශු සහ සමූහන වෙන්වීම.
2. වෙන්වූ පාංශු සමූහන හා අංශු වෙනත් ස්ථානයක් වෙතට ප්‍රවාහනය වීම.
3. අලුත් ස්ථානයක එම පාංශු කොටස් තැන්පත්වීම.

පාංශු බාදනය සඳහා බලපාන ප්‍රධාන සාධක ජලය හා සුළඟ වේ. පාංශු බාදනය ස්වභාවික ක්‍රියාවලියක් වුවත් එය මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් නිසා බොහෝ වේගවත්වී ඇත. ඒ අතරින් අවධිමත් කෘෂිකාර්මික කටයුතු, කැලෑ ඵලි කිරීම, අක්‍රමවත් ලෙස භූමි පරිභෝජනය කිරීම, අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම, අවධිමත් ලෙස සිදුකරන සංවර්ධන කටයුතු, ප්‍රවාහනය හා ඉඩම් කැබලි කිරීමේදී ගන්නා පියවර පාංශු බාදනය වේගවත් කිරීමට හේතුවී ඇත.

පාංශු බාදනයට ලක්වන ඉඩම්වල හෝග ඵලදායීතාව හීනවන අතර වගාව ආර්ථික නොවන මට්ටමක පවතී. එලෙසම බාදනයෙන් ඉවත්වන පස්, රොන් මඩ ලෙස ජලාශවල තැන්පත්වීම එම ජලාශවල ජලය ගබඩා කිරීමේ ධාරිතාවය අඩුකරයි. රොන්මඩ නිසා ජලයේ ගුණාත්මකභාවය ද හීන වේ. මීට අතරමච, පාංශු බාදනයේ අතුරුඵල ලෙස ගංවතුර ඇතිවීම, නායයෑම බහුලවීම, ගංගා ඉවුරු කඩාගෙන යාම, වාරිමාර්ග ඇළවල් අවහිරවීම හා නියඟය ආදිය ප්‍රධාන තැනක් ගනී.

පාංශු බාදනය අවම කිරීම සඳහා වනාන්තර ආරක්ෂා කිරීම, අපද්‍රව්‍ය ක්‍රමවත්ව බැහැර කිරීම, කාබනික පොහොර භාවිතය, ඉඩම් පරිහරණ කටයුතු සැලසුම් සහගත ලෙස හා විධිමත් ලෙස සිදුකිරීම අවශ්‍ය වේ.

පාංශු සංරක්ෂණය

බාහිර සාධකවල බලපෑම නිසා පස් අංශු වෙන්වීම, අංශු ප්‍රවාහනය වීම සහ වෙනත් ස්ථානයක තැන්පත්වීම යන ආකාර තුනකින් සිදුවන පාංශු බාදනයේ දී පස් අංශු වෙන්වීම හා අංශු ප්‍රවාහනය වීම කෘත්‍රීම ක්‍රම යොදා වැළකීම හෝ අවම කිරීම පාංශු සංරක්ෂණය නම් වේ. පාංශු සංරක්ෂණය මගින් පාංශු බාදනය මුළුමනින්ම වැළැක්වීමට අපහසු නමුත් එමගින් එක්තරා ප්‍රමාණයකට පාංශු බාදනය අවම කළ හැක. යාන්ත්‍රික, ජීව විද්‍යාත්මක, කෘෂිකාර්මික ලෙස පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම තුනක් හඳුන්වාදිය හැක.

යාන්ත්‍රික ක්‍රම

අධික බෑවුම සහිත ඉඩම්වල පාංශු බාදනය වැළැක්වීමට කෘෂිකාර්මික සහ ජෛව විද්‍යාත්මක ක්‍රම පමණක් යෙදීම ප්‍රමාණවත් නොවේ. එවැනි අවස්ථාවල දී කෘත්‍රීමව වෙනත් ඉංජිනේරුමය ක්‍රම යෙදීමට සිදුවේ. මෙහිදී යාන්ත්‍රික ක්‍රම වැදගත් තැනක් ගනී. මෙහි ප්‍රධාන බාධකය වනුයේ අධික මුදලක් වැයවීමයි.

ගල්වැටි

හෙල්මළු

කුට්ටි කානු

ජීව විද්‍යාත්මක ක්‍රමය

ජෛව විද්‍යාත්මක ක්‍රම මගින් සිදුවනුයේ වගාකරන හෝගයට අමතරව වෙනත් ශාකයක් ක්‍රමයෙන් සංස්ථාපනය කර පස සංරක්ෂණය කරගැනීමයි. මෙහිදී දෙවැටි, ජීව වැටි, තෘණ හෝ සැවැන්දුරා වැටි හා ආවරණ වගා භාවිතා කරයි. දෙවැටි හෝ තෘණ හෝ සැවැන්දුරා වැටි බෑවුමට හරස්ව සංස්ථාපනය කරයි. එමගින් පොළොව මතුපිට ගලායන ජලයේ වේගය අඩුකරන අතර ප්‍රවාහනය වන පස් අංශු රඳවා ගනී. මීට අමතරව ආවරණ වගා මගින් පසට කාබනික ද්‍රව්‍ය නිරන්තරයෙන්ම එකතු වීම නිසා පසේ ව්‍යුහය වැඩිදියුණු වී බාදන හැකියාව අඩුකරයි.

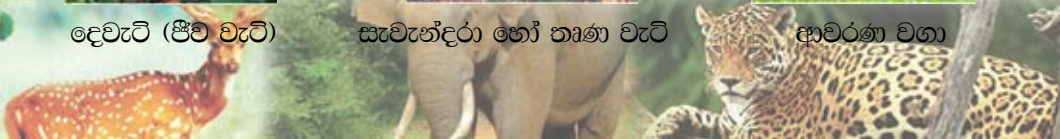
දෙවැටි (ජීව වැටි)

සැවැන්දුරා හෝ තෘණ වැටි

ආවරණ වගා

වැසි බිංදු කෙළින්ම පොළොව සමග ගැටීම වැලැක්වීමත්, මතුපිට ගලන ජලය මගින් පස් අංශු ගසාගෙනයාම වැලැක්වීමත් සහ වාෂ්පීකරණය මගින් පාංශු ජලය ඉවත්වීම අවම කිරීමත් ආවරණ වගා මගින් සිදුවේ.

කෘෂිකාර්මික ක්‍රමය

යම්කිසි භූමියක් වගා කිරීමට සැකසීමේදී හා වගා කාලයේදී භාවිතා කරනු ලබන සියළුම කටයුතු ක්‍රමවත්ව හා විද්‍යානුකූලව ඉටුකිරීම මගින් පාංශු බාදනය අවම කරගත හැකිවනු ඇත. කෘෂිකාර්මික කටයුතු ලෙස සිදුකරන ක්‍රියාකාරකම් වලදී පාංශු සංරක්ෂණය සඳහා පහත සඳහන් ක්‍රම භාවිතා කළ හැක.

වසුන් යෙදීම

හෝගයේ පාදස්ථ කොටස හෝ පැළ පේලියේ අවට බිම වැසි යන ලෙස කාබනික ද්‍රව්‍ය යෙදීම මෙහිදී සිදුකෙරේ. දියුණු රටවල හෝගය රහිත මුළු බිම් ප්‍රදේශයම වැසි යන ලෙසට පොලිතින් වැනි ද්‍රව්‍යයකින් පොළොව මතුපිට වැසීම කරනු ලැබේ.

කොළ රොඩු, පොල් ලෙලි, පොල් අතු, ග්ලිරිසිඩියා කොළ, පිදුරු, තණකොළ වැනි ද්‍රව්‍ය වසුන් යෙදීමට බහුලව භාවිතා කෙරේ. පාංශු සංරක්ෂණයට අමතරව පසේ තෙතමනය ආරක්ෂාවීම, ක්ෂුද්‍ර ජීවී ක්‍රියාකාරීත්වය වැඩිකිරීම හා පසට කාබනික ද්‍රව්‍ය එක්වීම, මෙම ක්‍රමයෙන් ලැබෙන වෙනත් වාසි වේ.

කාබනික පොහොර භාවිතය

වැසි වැඩියෙන් කාබනික පොහොර යෙදීම මගින් පස්වල ව්‍යුහය දියුණු වී පස් කැටිති අතර බැඳීම වැඩිවේ. එලෙසම පසේ බාද්‍යතාවය අඩුකරයි. පසක කාබනික ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය 2% ට වඩා වැඩිව තබාගැනීමෙන් පසේ බාද්‍යතාවය අඩු මට්ටමක පවත්වා ගත හැකිය. මේ සඳහා හෝග අවශේෂ, කොළ පොහොර, ගොම පොහොර, කුකුල් පොහොර මෙන්ම කොම්පෝස්ට් පොහොර ද යෙදීම යෝග්‍ය වේ.

වරණීය වල් මර්ධනය

සෝදා පාළුවට තුඩු දිය හැකි ඉඩම්වල වල් පැළ මර්ධනය සැලකිලිමත්ව සිදුකළ යුතුය. මුළු ඉඩමේම ඇති වල් පැළ උදල ගැමෙන් පස නිරාවරණය වී සෝදා පාළුවට ලක්විය හැක. මේ නිසා හෝගය අවට ප්‍රදේශ පමණක් (හෝග පැළවල පාදස්ථ) උදල ගා වල් ඉවත්කිරීම සිදුකර සෙසු ප්‍රදේශ එසේම තබාගැනීම හෝ විසි කැති ගෑම පාංශු සංරක්ෂණයට ඵලදායකය.

වන වගා හෝ ස්ථීර හෝග කිටුවීම

අධික බැවුම් සහිත ඉඩම්වල එළවළු හා වෙනත් කාලීන හෝග වගා කිරීමෙන් සෝදාපාළුවට ඉඩ ලැබේ. මේ නිසා තද බැවුම් සහිත ඉඩම්වල බහු වාර්ෂික ස්ථීර හෝග වන වගා ඇතිකරීම පාංශු සංරක්ෂණයට හිතකර කටයුත්තකි.

භූමි සම්පත් අංශයෙන්...

භායන භූමි පුනරුත්ථාපන හා කෘෂි හෝග ස්ථාපිත කිරීමේ ආදර්ශනය මහර බන්ධනාගාර පරිශ්‍රය

පාරිසරික නිරසාර බව ආරක්ෂා වන පරිදි සීමිත භූමි සම්පත ප්‍රශස්ත ලෙස පරිහරණය කිරීමට කටයුතු කිරීම මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශයේ භූමි සම්පත් අංශයේ මූලික අරමුණයි.

භූමි සම්පත් අංශය විසින් භූමි භායනය අවම කිරීම සඳහා ක්‍රියාත්මක කරන වැඩසටහන් අතර නිරසර භූමි කළමනාකරණය පිළිබඳ ආදර්ශන ඇතිකිරීම ප්‍රධාන ස්ථානයක් ගනී. මේ යටතේ ඉඩම් පරිහරණ ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව සමග එක්ව, මහර බන්ධනාගාර පරිශ්‍රය තුළ සිදුකරන භායන භූමි පුනරුත්ථාපන හා කෘෂි හෝග ස්ථාපිත කිරීමේ ආදර්ශනය කදිම නිදහසුනක් වේ.

ආදර්ශනය සඳහා ඉඩම තෝරාගැනීම

පසුගිය වසර කීපයේදී ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ ඉඩම් පරිහරණ රටාව පිළිබඳව සිදුකරන ලද අධ්‍යයන වාර්තා අනුව දිස්ත්‍රික්කයේ උග්‍ර පරිහරණ සහිත ප්‍රමාණය මුළු භූමියෙන් 40% ක් පමණ වන බව හඳුනාගෙන ඇත. බොහෝමයක් ඉඩම් භායනයට ලක්ව අස්වැන්න අඩු තත්වයෙන් පැවතීම, භූමිය ක්‍රමවත්ව කළමනාකරණය නොවීම, අඛණ්ඩව භූමිය භාවිතයට නොගැනීම, හෝග ආවරණය අඩුකම වැනි තත්වයන් යටතේ පවතී.

හඳුනාගත් එවැනි ඉඩම් ඵලදායී භාවිතයන්ට යොමුකිරීම සහ භූමිය භායනය අවම කරගැනීම සඳහා ඉඩම් භාවිතා කරන්නන් යොමුකිරීම සඳහා ආදර්ශන හඳුන්වාදීම

සඳහා මූලික පියවරක් ලෙස මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශයේ මූල්‍ය අනුග්‍රහය යටතේ, ගම්පහ දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයත් ඉඩම් පරිහරණ සැලසුම් කාර්යාලයේ තාක්ෂණික උපදෙස් මත සහ මහර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ අධීක්ෂණය සහිතව මහර බන්ධනාගාර සංකීර්ණයේ අක්කර 5 ක පමණ උණු පරිහරණ තත්වයේ පැවති ඉඩම තෝරාගන්නා ලදී.

ගොවිතොට, පාසල් දුරුවන්ට හා අනෙකුත් අධ්‍යයන කටයුතුවල නියැලෙන පිරිස් හට පොතපත්න් උගන් දේ ප්‍රායෝගිකව භූමියෙහි දැකිය හැක්කේ කෙසේද යන්න පෙන්වා දීමට සුදුසු භාගන භූමි පුනරුත්ථාපන සහ කෘෂි හෝග විධිමත්ව ස්ථාපිත කරන ලද වගා ආදර්ශනයක් ලෙස යෝජිත භූමිය සකස් කරගැනීම සඳහා බන්ධනාගාර අධිකාරියේ එකඟතාව මත, මහර භූමි පරිහරණ ආදර්ශනය ස්ථාපනය කිරීමට පියවර ගන්නා ලදී.

මෙම ආදර්ශනය ස්ථාපිත කිරීමේ මූලික අරමුණ

- (i) භාගනයට පත්ව ඇති ඉඩම් පුනරුත්ථාපනය හා ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා ආදර්ශනයක් ලෙස පවත්වාගෙන යාම.
- (ii) බන්ධනාගාරය තුළ පුනරුත්ථාපනය වන පුද්ගලයින් සඳහා ඉඩම් භාවිතය හා සැලසුම්කරණය පිළිබඳව ප්‍රායෝගිකව පුහුණුව ලබාදීම.
- (iii) ජාතික ආහාර නිෂ්පාදනය හා සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම.

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ සිදුකරන ලද ක්‍රියාකාරකම් පහත පරිදි වේ.

- ★ භූමිය තෝරාගැනීම සහ ඉඩම් පරිහරණ සැලැස්ම සකසීම.
- ★ පාර්ශව ආයතන දායකත්වය සැලසුම් කිරීම හා මූලික එකඟතාවන් ලබාගැනීම.
- ★ බිම් සැකසීම, පාංශු සහ තෙතමන සංරක්ෂණ සැලැස්ම ක්‍රම ස්ථාපිත කිරීම.
- ★ හෝග සැලසුම් කිරීම සහ හෝග ස්ථාපිත කිරීම
- ★ ජල සම්පාදන පහසුකම් සැලසීම හා විසිරි ජල සම්පාදන පද්ධති ස්ථාපිත කිරීම.
- ★ ප්‍රදර්ශන පුවරු ස්ථාපිත කිරීම.
- ★ නඩත්තු සහ මෙහෙයුම් කටයුතු

යෝජිත භූමියේ - ජෙර තිබූ තත්වය 2017.09.12

පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම හා තෙතමන සංරක්ෂණ ක්‍රම අනුගමනය කරමින් භූමිය ස්ථාවර තත්වයට පත් කිරීම.

කුට්ටි කාණු සැකසීම
මීටර් 300 ක් පමණ

දෙවැටි සැකසීම
මීටර් 400 ක් පමණ

ගල්වැටි සකස් කිරීම
අඩි 100 ක් පමණ

තණකොළ වැටි හා පිඩලි
මීටර් 1,500 ක් පමණ

ඉවුරු
මීටර් 1,000 ක් පමණ

නෙත්ති කාණු
මීටර් 150

රොන්මඩ උගුල්

පීචකොටු

ජල පොකුණ ආශ්‍රිතව ඇවිදින මංකීරු සහ නාවුල්ල ආශ්‍රිතව පිඩලි ඇල්ලීම මෙන්ම පිටවන සැකසීම හා මිරිදිය මත්ස්‍ය වගාව ආරම්භ කිරීම.

ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලයෙන්...

කඩොලාන සංරක්ෂණය සහ තිරසාර භාවිතය පිළිබඳ පාර්ශවකරුවන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුව

මඩකලපුව හා පුත්තලම දිස්ත්‍රික්ක තුළ ඇති කඩොලාන, විවිධ මානව ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් දැඩි තර්ජනයට ලක්ව ඇත. එබැවින් කඩොලාන සංරක්ෂණය සහ තිරසාර භාවිතය පිළිබඳ පාර්ශවකරුවන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් 2017 දෙසැම්බර් මස 7 වෙනි දින මඩකලපුව නානායම් පර්ශ්‍රයේදී ද දෙසැම්බර් මස 27 වෙනි දින හලාවත පම්බල, ලංකා සුළු ධීවර සම්මේලන පර්ශ්‍රයේදී ද පවත්වන ලදී.

මඩකලපුව නානායම් පර්ශ්‍රයේ පවතින වැඩමුළුව හා ක්ෂේත්‍ර වාර්තාව

මෙහිදී විෂය ක්ෂේත්‍රයන්හි විද්වතුන් විසින් කඩොලාන පිළිබඳ හැඳින්වීම, කඩොලාන සඳහා වර්තමානයේ ඇති තර්ජන, කඩොලාන සංරක්ෂණය සඳහා පවතින නීතිමය තත්වයන් පිළිබඳ පාර්ශවකරුවන් දැනුවත් කරන ලදී. මෙම වැඩමුළුව සඳහා එම දිස්ත්‍රික්කයන්හි වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, ත්‍රිවිධ හමුදාව, පරිසර පොලිසිය, දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, වන ජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, විශ්ව විද්‍යාල හා ආනෙකුත් අදාළ රාජ්‍ය ආයතන නිලධාරීන් සහභාගී විය. පම්බල කාකපල්ලිය ග්‍රාම සේවක වසමේ සේමාගුරුප්පුව යන ස්ථානයෙහි ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයක් සිදුකරන ලදී.

පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ සේමාගුරුප්පුව කාකපල්ලිය පවත්වන ලද වැඩමුළුව හා ක්ෂේත්‍ර වාර්තාව

ලෝක කඳුකර දිනය සැමරුම් උත්සවය

2017 දෙසැම්බර් 11 වෙනි දිනට යෙදුන ලෝක කඳුකර දිනය වෙනුවෙන් ජෛවවිවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය හා මානලේ දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය එක්ව වැඩසටහන් මාලාවක්

සංවිධානය කරන ලදී. මෙවර ලෝක කඳුකර දිනයේ තේමාව වූයේ “දේශගුණය, කුසගින්න හා සංක්‍රමණය කඳුවැටි කෙරෙහි බලපෑම” (Mountain under pressure: Climate, Hunger Migration) යන්නයි. එම තේමාව මූලික කරගනිමින් මෙවර ලෝක කඳුකර දිනයේ සමාරම්භක උත්සවය ජෛවවිවිධත්ව ලේකම්

කාර්යාලයේ අධ්‍යක්ෂ ආර්.එච්.එම්.පී. අබේකෝන් මහත්මියගේ ප්‍රධානත්වයෙන් ඊවස්ටන් කඳු මුදුනින් ආරම්භ විය.

මෙහිදී මානලේ දිස්ත්‍රික්කයේ දුම්රුම කඳුකරයට පිවිසෙන ප්‍රධාන පිවිසුම් මාර්ග දෙකක් වන දඹුල්ල හා මානලේ සිට පැමිණෙන සංචාරකයින් සඳහා කඳුකර ජෛවවිවිධත්වය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා දැනුවත් කිරීමේ නාම පුවරු සවිකිරීම, පරිසරය සුරැකීමේ උපදෙස් අඩංගු පුවරු 5 ක් ඊවස්ටන් කඳු මුදුන, තෙල්ගමු ඔය අසල, සුදු ගඟ මංසන්ධිය, සේරු ඇල්ල සහ වැද්දා පැණි ඇල්ල යන ස්ථානයන්හි සවිකිරීම සිදුකරන ලදී.

ආක්‍රමණික ශාක විශේෂ ඉවත්කිරීම

දැනුවත් කිරීම

දුම්රුම පිටවල පහනෙහි පැතිරී ඇති ආක්‍රමණික ශාක ඉවත්කිරීමේ ආදර්ශන වැඩසටහනක්ද, ඉලක්කුඹුර වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු සංචාරක මධ්‍යස්ථානයේදී කඳුකර පරිසර පද්ධති පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් රාශියක් ද පවත්වනු ලැබීය.

ඉලක්කුඹුර වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු සංචාරක මධ්‍යස්ථානයේ පැවති දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන

එමෙන්ම වැඩසටහනට සහභාගී වූවන් සඳහා සහතිකපත් ඇතුළු සමරු නිලිණ ලබාදීම සිදුකරන ලදී. මෙම වැඩසටහන සඳහා මාතලේ අතිරේක දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරුන්, ලග්ගල ප්‍රාදේශීය ලේකම්, මාතලේ දිසා වන නිලධාරී, ලෝක සංරක්ෂණ සංගමයේ නිලධාරීන් (IUCN), පාසල් සිසුන්, මාතලේ දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේ නිලධාරීන් ඇතුළු රාජ්‍ය නිලධාරීන්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා ප්‍රජා මූලික සංවිධාන සමාජිකයන් සහභාගී විය.

තෙත් බිම් ජෛව විවිධත්වය සංරක්ෂණය කිරීමේ ක්ෂේත්‍ර වැඩමුළුව

කොළඹ වෙළඳ - ආර්ථික නගරය හා කෝට්ටේ අග නගර කලාපයේ පරිපාලන මධ්‍යස්ථාන හේතුවෙන් ඉදිකරනු ලබන හා ඉදිකර ඇති ගොඩනැගිලි සංකීර්ණයන් හා අධිපරිභෝජන ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් වර්තමානයේ තෙත්බිම් පද්ධති හායනයට පත්ව ඇත. කොළඹ මහනගර සභා හා කෝට්ටේ නගර සභා සීමා තුළ සුවිශේෂී වගුරු තෙත් බිම් පරිසර පද්ධති රැසක් ඇත. දැනට ඉතිරිව ඇති නාගරික තෙත්බිම් ඉහළ ජෛව විවිධත්වයකින් සමන්විත වන අතර ඉතා ඉහළ පරිසර පද්ධති විවිධත්වයක් සහිතය. එසේම ශ්‍රී ලංකාවේ වඳවීමේ තර්ජනයට මුහුණපා ඇති හා ආවේණික ශාක හා සතුන් බොහෝමයක් සඳහා තෙත්බිම් වාසස්ථාන සපයයි.

කොළඹ ආශ්‍රිතව පිහිටි තෙත් බිම් සංරක්ෂණය කිරීම හා එහි වැදගත්කම පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම සඳහා 2017 දෙසැම්බර් මස 22 වන දින බැඳ්දගාන තෙත්බිම් ජෛවවිවිධත්ව උද්‍යානයේදී ක්ෂේත්‍ර වාර්තාවක් සමගින් දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුවක් සංවිධානය කරනු ලැබීය. මෙම වැඩමුළුව සඳහා පර්යේෂකයින්, තරුණ සත්වවේදීන්ගේ සංගමය, සත්වෝද්‍යානය, විශ්ව විද්‍යාල සිසුන්, ප්‍රජා මූලික සංවිධාන නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ නිලධාරීන්, ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලයේ නිලධාරීන් හා බැඳ්දගාන තෙත්බිම් උද්‍යානයේ නිලධාරීන් සහභාගී විය.

තෙත් බිම් පිළිබඳව දැනුවත් වී සිටියද, නාගරික තෙත්බිම් හි ඇති සුවිශේෂී වැදගත්කමත්, ඒ හා බැඳී ජෛව විවිධත්වයත්, සංරක්ෂණ ක්‍රමවේද පිළිබඳවත් අධ්‍යයන හා පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රයේ නියැලෙන්නන්ගේ මූලික දැනුවත්වීම අවමවීම මෙම ක්ෂේත්‍ර වැඩමුළුව සංවිධානය කිරීමට හේතුවිය. කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ මහාචාර්ය දේවක වීරකෝන් මහතා, ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිසර නීතිවේදී ජගත් ගුණවර්ධන මහතා, හිමේෂ් ජාසිංහ මහතා, අමිල සුමනපාල මහතා, ආන්සා රත්නායක මෙනෙවිය ඇතුළු විවිධ විෂය ක්ෂේත්‍රයන්හි හසල දැනුමක් ඇති විද්වතුන්ගේ සම්පත් දායකත්වයෙන් නාගරික තෙත්බිම් පද්ධතිය ආශ්‍රිත කුරුළු විශේෂ පිළිබඳව, නාගරික තෙත්බිම් වල සමනලුන්ගේ ජෛව විවිධත්වය, බත්කුරුන්ගේ ජෛව විවිධත්වය, හඳුන්දිවියන් පිළිබඳව ක්‍රියාත්මක වන ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් මාලාවක් පවත්වන ලද අතර ශ්‍රී ලංකාවේ දැනට පවතින්නා වූ තෙත්බිම් ජෛව විවිධත්වය සංරක්ෂණය කිරීමේ නීති පසුබිම පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීම ද සිදුවිය. එම සාකච්ඡාව ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලයේ අධ්‍යක්ෂ, සහකාර අධ්‍යක්ෂ හා සම්පත් දායකයින්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පැවැත්විණි.

අනුරාධපුරයේ ජෛව විවිධත්වය, පුරාණ ජෛව විවිධත්වය හා අතීත මානව ක්‍රියාකාරකම් අධ්‍යයනය කිරීම හා දැනුවත් කිරීමේ දෙදින වැඩමුළුව

ශ්‍රී ලංකාව ජෛව විවිධත්වය මෙන්ම පුරාජෛව විවිධත්වය අතින් ද අනූන රටකි. මානව ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් පුරා ජෛව විවිධත්වයට හා වර්තමාන ජෛව විවිධත්වයට බලපෑම් ඇතිවී ඇති බැවින් ඒවා හඳුනාගැනීම හා සංරක්ෂණය කිරීම වැදගත්වන වේ. ඒ පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුවක් හා ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයක් ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය හා කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ පුරාවිද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනය හා එක්ව 2017 දෙසැම්බර් 20 හා 21 වන දිනයන්හි අනුරාධපුර විජයරාම භාවනා මධ්‍යස්ථානයේදී පවත්වන ලදී.

අභය වැව අවට පක්ෂි නිරීක්ෂණ ක්ෂේත්‍ර වාර්තාව

මිහින්තලයේ රාජගිරි ලෙන

මිහින්තලයේ කළුදිය පොකුණ

ශ්‍රී ලංකාවේ පැරණිතම නාගරික සමාජය (අනුරාධපුරය) තම පරිසරය කළමනාකරණය කළේ කෙසේද යන්න හා වැව් පද්ධතිය ඉදිවීමත් සමඟ මෙම පරිසරයේ සිදුවූ පාරිසරික වෙනස්වීම් අධ්‍යයනය කිරීම සිදුකරන ලද අතර අනුරාධපුරයේ සිදුකළ කැණීම් මගින් හෙළිදරව් වන පුරාණ පාරිසරික තොරතුරු අධ්‍යයනය කිරීම, අනුරාධපුරයේ පුරා ජෛව විවිධත්වය ගවේෂණය කිරීම, මෙම කලාපයේ වත්මන් ජෛව විවිධත්වය සොයා බැලීම පිළිබඳ දේශන මාලාවක්ද අභය වැව අවට පක්ෂි නිරීක්ෂණය මෙන්ම කළුදිය පොකුණ, ඉසුරුමුණිය රන්මසු උයන, මිහින්තලයේ රාජගිරි ලෙන යන ස්ථානයන්හි ක්ෂේත්‍ර වාර්තාවක ද නිරත විය.

වඳවීයාමේ තර්ජනයට මුහුණ දී ඇති මිරිදිය කකුළුවන් විශේෂ පිළිබඳ දෙදින පුහුණු වැඩමුළුව

2012 ජාතික රතු දත්ත ලේඛනයට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ ජීවත්වන මිරිදිය කකුළුවන් විශේෂ 52 ක් වන අතර එයින් 51 ක් මෙරටට ආවේණික වේ. මේ අතරින් තෙත් කලාපයේ විශේෂ 41 ක් හමුවන අතර 90% ක් මේ වනවිට වඳවීමේ අවධානමට ලක්ව ඇත. ඒ අතරින් ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ විවිධ ප්‍රදේශයන්හි ස්ථානීය ආවේණික මිරිදිය කකුළු විශේෂ (point endemic crabs species) කීපයක් හඳුනාගෙන ඇති අතර *Pastillaruhuna* යන විශේෂය හමුවන්නේ ගාල්ලේ ස්ථාන 2 ක පමණි.

විශේෂයෙන්ම වේගවත් නාගරීකරණය හේතුවෙන් එම විශේෂයන්ට ඇති ප්‍රශස්ත වාසස්ථාන විනාශ වී යාමත් වර්තමානයේදී ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ජීවින්ගේ බලපෑම,

පළිබෝධනාශක භාවිතය, පොහොර භාවිතය, දේශගුණික බලපෑම්, අම්ල වැසි, හේතුවෙන්ද මිරිදිය කකුළු විශේෂ තර්ජනයට ලක්ව ඇත.

පාංශු බාදනය හේතුවෙන් ජලාශවල රොන් මඩ තැන්පත්වීම වැනි අහිතකර තත්වයන් හේතුවෙන් මිරිදිය කකුළුවන්ට සිදුවන අහිතකර බලපෑම් ද රැසකි. එබැවින් එම ස්ථානවල ජීවත්වන කකුළුවන්ගේ ජීවන පැවැත්ම අධ්‍යයනය, හෝර්පන විලාශය, බෝවන ස්ථාන වලට ඇති වී ඇති අහිතකර බලපෑම් හා මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් හඳුනාගැනීම හා සංරක්ෂණ ක්‍රමවේදයන් පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීම කාලීන අවශ්‍යතාවයක් බවට පත්ව ඇත.

මිරිදිය කකුළුවන් අනෙකුත් සත්ව විශේෂ මෙන් අවධානයට ලක් නොවන සත්ව කාණ්ඩයක් වීමත්, මිරිදිය කකුළුවන් පිළිබඳ සිදුකර ඇති දැනුවත් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවීමත් යන කරුණු සැලකිල්ලට ගනිමින් ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය හා ශ්‍රී ලංකාවේ මිරිදිය කකුළුවන් පිළිබඳ අධ්‍යයන, පර්යේෂණ හා සංරක්ෂණ වැඩසටහන් සිදුකරන ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ ජෛව විවිධත්ව අධ්‍යාපන හා ගවේෂණ සංගමය එක්ව 2017 දෙසැම්බර් 4 හා 5 වන දෙදින තුළදී ගාල්ල ජෛවිත්ව ලයිට්හවුස් හෝටලයේදී වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී.

මෙම වැඩමුළුවේදී මිරිදිය කකුළුවන්ගේ විද්‍යාත්මක වර්ගීකරණය සමගින් ප්‍රායෝගිකව මිරිදිය කකුළු විශේෂ අධ්‍යයනය, මිරිදිය කකුළුවන් පිළිබඳ පර්යේෂකයකු හා විද්වතකු වන එම්.එම්. බාහිර් මහතා විසින් සිදුකළ අතර, ජීවන විලාශය, මිනිසා සහ කකුළුවන් අතර අන්තර් සම්බන්ධතා, කකුළුවන්ට ඇති අවදානම හා සංරක්ෂණය ආදී විෂය පථයන් පිළිබඳ හරවත් දේශන රැසක් ජෛව විවිධත්ව අධ්‍යාපන හා ගවේෂණ සංගමයේ සම්පත්දායකයින් විසින් පවත්වන ලදී. විශේෂයෙන් ගාල්ල නාගරික කලාපය තුළ හා කොට්ටව හා නාකියාදෙණිය වන රක්ෂිත ප්‍රදේශ ආශ්‍රිතව මෙම ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනය සිදුකරන ලදී. එසේම ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කය තුළ විවිධ ස්ථානයන්හි ජීවත්වන කකුළුවන් විශේෂ පිළිබඳ නිරීක්ෂණ හා ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයක් ද සිදුකරන ලදී. මෙම වැඩමුළුව සඳහා විෂය ක්ෂේත්‍ර පර්යේෂකයින්, විශ්ව විද්‍යාල සිසුන්, රාජ්‍ය ආයතන නිලධාරීන් ජෛව විවිධත්ව අධ්‍යාපන හා ගවේෂණ සංගමයේ නිලධාරීන් සහභාගී වූ අතර ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලයේ නිලධාරීන් කණ්ඩායමක් ද සහභාගී විය.

වන සම්පත් අංශයෙන්...

නාගරික තුරු වියන් ග්‍රන්ථය

ලිඛිත ඉතිහාසයක් සහිත ලොව ඉපැරණිම වෘක්ෂය ලෙස සැලකෙන ජය ශ්‍රී මහබෝධීන් වහන්සේ වැඩ සිටින දිවයින වශයෙන් ද, ලොව ප්‍රථම අභය භූමිය පිහිටි රට වශයෙන් ද අප රට සතු පාරිසරික වැදගත්කම අති විශාලය.

දිගු ඉතිහාසයක්, සංස්කෘතියක් තුළ පරිසර සංරක්ෂණය හා වන සම්පත තිරසාර භාවිතය

සම්බන්ධව අප වගකීමෙන් කටයුතු කර ඇති බව මනාව පැහැදිලි වන කරුණකි. අතින් රජවරුන් විසින් වන සම්පත සංරක්ෂණයට පනවා ඇති නීති රීති සැලකීමේදී මෙම තත්වය වඩාත් පැහැදිලි වේ.

වර්තමානයේ පවතින සමාජ ආර්ථික තත්වයන් හමුවේ වන සම්පත කෙරෙහි ඇතිවන බලපෑම ඉහළ ගොස් ඇත. සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය තුළ සෘජු පීඩනය ඇතිවන්නේ වන වැස්ම කෙරෙහිය. එසේම විවිධ මානව ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් ද, ස්වභාවික විපත් හා දේශගුණික විපර්යාසයන් හේතුවෙන් ද ස්වභාවික වන වැස්ම විනාශවීම සිදුවේ. එබැවින් අවශ්‍යතාවන් සඳහා භූමිය සපයා ගැනීමේදී වන ආවරණය සහිත ප්‍රදේශ නිසි කළමනාකරණයක් සහිතව භාවිතා කිරීම අනිවාර්ය වේ.

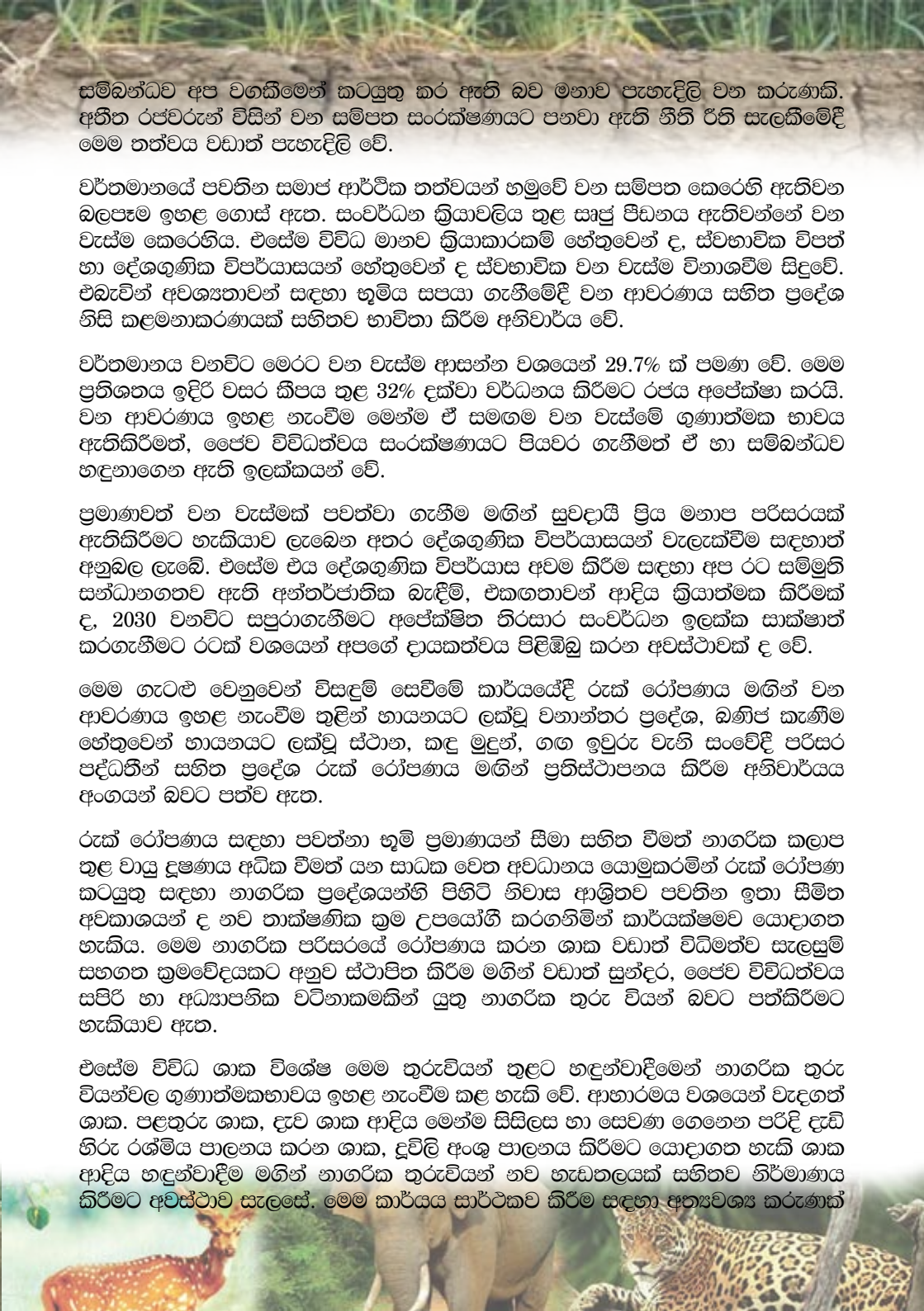
වර්තමානය වනවිට මෙරට වන වැස්ම ආසන්න වශයෙන් 29.7% ක් පමණ වේ. මෙම ප්‍රතිශතය ඉදිරි වසර කීපය තුළ 32% දක්වා වර්ධනය කිරීමට රජය අපේක්ෂා කරයි. වන ආවරණය ඉහළ නැංවීම මෙන්ම ඒ සමගම වන වැස්මේ ගුණාත්මක භාවය ඇතිකිරීමත්, ජෛව විවිධත්වය සංරක්ෂණයට පියවර ගැනීමත් ඒ හා සම්බන්ධව හඳුනාගෙන ඇති ඉලක්කයන් වේ.

ප්‍රමාණවත් වන වැස්මක් පවත්වා ගැනීම මගින් සුවදායී ප්‍රිය මනාප පරිසරයක් ඇතිකිරීමට හැකියාව ලැබෙන අතර දේශගුණික විපර්යාසයන් වැලැක්වීම සඳහාත් අනුබල ලැබේ. එසේම එය දේශගුණික විපර්යාස අවම කිරීම සඳහා අප රට සම්මුති සන්ධානගතව ඇති අන්තර්ජාතික බැඳීම්, එකඟතාවන් ආදිය ක්‍රියාත්මක කිරීමක් ද, 2030 වනවිට සපුරාගැනීමට අපේක්ෂිත නිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක සාක්ෂාත් කරගැනීමට රටක් වශයෙන් අපගේ දායකත්වය පිළිබිඹු කරන අවස්ථාවක් ද වේ.

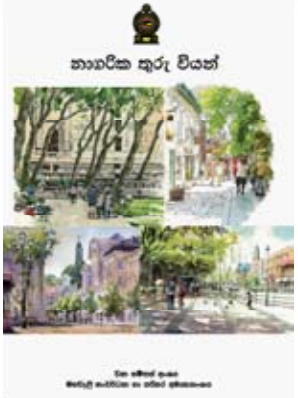
මෙම ගැටළු වෙනුවෙන් විසඳුම් සෙවීමේ කාර්යයේදී රුක් රෝපණය මගින් වන ආවරණය ඉහළ නැංවීම තුළින් හායනයට ලක්වූ වනාන්තර ප්‍රදේශ, බණිප කැණීම හේතුවෙන් හායනයට ලක්වූ ස්ථාන, කඳු මුදුන්, ගඟ ඉවුරු වැනි සංවේදී පරිසර පද්ධතීන් සහිත ප්‍රදේශ රුක් රෝපණය මගින් ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම අනිවාර්ය අංගයන් බවට පත්ව ඇත.

රුක් රෝපණය සඳහා පවත්නා භූමි ප්‍රමාණයන් සීමා සහිත වීමත් නාගරික කලාප තුළ වායු දූෂණය අධික වීමත් යන සාධක වෙත අවධානය යොමුකරමින් රුක් රෝපණ කටයුතු සඳහා නාගරික ප්‍රදේශයන්හි පිහිටි නිවාස ආශ්‍රිතව පවතින ඉතා සීමිත අවකාශයන් ද නව තාක්ෂණික ක්‍රම උපයෝගී කරගනිමින් කාර්යක්ෂමව යොදාගත හැකිය. මෙම නාගරික පරිසරයේ රෝපණය කරන ශාක වඩාත් විධිමත්ව සැලසුම් සහගත ක්‍රමවේදයකට අනුව ස්ථාපිත කිරීම මගින් වඩාත් සුන්දර, ජෛව විවිධත්වය සපිරි හා අධ්‍යාපනික වටිනාකමකින් යුතු නාගරික තුරු වියන් බවට පත්කිරීමට හැකියාව ඇත.

එසේම විවිධ ශාක විශේෂ මෙම තුරුවියන් තුළට හඳුන්වාදීමෙන් නාගරික තුරු වියන්වල ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නැංවීම කළ හැකි වේ. ආහාරමය වශයෙන් වැදගත් ශාක, පළතුරු ශාක, දැව ශාක ආදිය මෙන්ම සිසිලස හා සෙවණ ගෙනෙන පරිදි දැඩි නිරු රක්මය පාලනය කරන ශාක, දූවිලි අංශු පාලනය කිරීමට යොදාගත හැකි ශාක ආදිය හඳුන්වාදීම මගින් නාගරික තුරුවියන් නව හැඩතලයක් සහිතව නිර්මාණය කිරීමට අවස්ථාව සැලසේ. මෙම කාර්යය සාර්ථකව කිරීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය කරුණක්

වන්නේ සරලව යොදාගත හැකි උද්‍යාන සැලසුම්කරණ ක්‍රම හා උද්‍යාන විද්‍යා දැනුම පිළිබඳව ජනතාව දැනුවත් කිරීමයි.

මෙම අවශ්‍ය මූලික දැනුම විවිධ තේමාවන් යටතේ වඩාත් සරල ආකාරයට හා අර්ථාන්විතව ඇතුළත් කරමින් ජනතාව වෙත ගෙනයාමේ මහඟු මෙහෙවර යථාර්ථයක් කරනු වස් මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශයේ, වන සම්පත් අංශය “නාගරික කුරුවිජයන්” නමින් ග්‍රන්ථයක් සම්පාදනය කර ඇත. නාගරික කුරුවිජයන් ස්ථාපනය සම්බන්ධව විවිධ විෂයන් යටතේ සම්පාදිත ලිපි රැසකින් මෙම ග්‍රන්ථය සමන්විත වේ. මෙහි වඩාත් සුවිශේෂී කරුණ වන්නේ ප්‍රායෝගිකව යොදාගත හැකි සරල උද්‍යාන විද්‍යාත්මක ක්‍රමවේදයන් ඕනෑම අයෙකුට වටහා ගත හැකි පරිදි ඉදිරිපත් කර තිබීමයි.

මෙවන් ග්‍රන්ථයක් සම්පාදනය මගින් හර්තවත් ශ්‍රී ලංකාවක් බිහිකිරීමට ඇති හැකියාවන් ජනතාව වෙත සම්ප්‍රේෂණය කිරීමත්, මෙරට වන ආවරණය බහුවිධ ප්‍රවේශයක් තුළින් ඉහළ හැංවීමට දායකත්වය සැලසීමත්, ජනතාව තම තමන්ගේ රැචිකත්වය පරිදි ඒ වෙත යොමු කිරීමත් අපේක්ෂා කෙරේ.

මෙම ග්‍රන්ථයේ මෘදු පිටපත් මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශයේ නිල වෙබ් අඩවියේ (mmde.gov.lk) ප්‍රකාශන වේන යොමුව “වන සම්පත්” අංශය වෙත පිවිසීමෙන් බාගත කරගත හැකිය.

අධ්‍යාපන, පුහුණු හා පර්යේෂණ අංශයෙන්....

පරිසර අධ්‍යාපනය පිළිබඳව නව විෂය නිර්දේශයට අනුකූලව රජයේ පාසල් ගුරු හවතුන් දැනුවත් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය

රජයේ පාසල් සඳහා 2016 වසරේ සිට හඳුන්වාදෙන ලද නව විෂය නිර්දේශයට අනුකූලව මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශයේ අධ්‍යාපන, පුහුණු හා පර්යේෂණ අංශය විසින් දිවයිනේ පළාත් 9 ආවරණය වන පරිදි පරිසර සංවේදී විෂය ක්ෂේත්‍ර 14ක් පිළිබඳව රජයේ පාසල් වල විද්‍යා ගුරු හවතුන් දැනුවත් කිරීමේ

වැඩසටහනක් 2017 වර්ෂයේදී ආරම්භ කරන ලදී. වසර 5 ක් තුළ දිවයිනේ සියළුම අධ්‍යාපන කලාප ආවරණය වන පරිදි ගුරු හවතුන් 10,000 ක් දැනුවත් කිරීමට අපේක්ෂා කරන අතර, ඒ අනුව වර්ෂයකට වැඩිමුළු 15 බැගින් වසර 5 ක් තුළදී වැඩිමුළු 75 ක් පැවැත්වීමට හියමෙනය.

2018 වර්ෂයට අදාළව පළමු කාර්තුව තුළදී වැඩිමුළු හතරක් සාර්ථකව නිම කිරීමට හැකිවිය. මෙහි පළමු වැඩිමුළුව බස්නාහිර පළාත කේන්ද්‍ර කොට ගනිමින් මහරගම ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේදී පවත්වන ලද අතර දෙවන වැඩිමුළුව වයඹ පළාත තුළ විද්‍යා විෂය ඉගැන්වීම් කරනු ලබන ගුරු හවතුන් සඳහා වාරියපොළ වයඹ පුහුණු ආයතනයේදී ද තෙවන වැඩිමුළුව උතුරු මැද පළාත කේන්ද්‍ර කරගනිමින් ද සිව්වන වැඩිමුළුව නැගෙනහිර පළාතෙහි විද්‍යා ගුරුවරුන් කේන්ද්‍ර කරගනිමින් ද කලාවැව ජාතික මර්දිය ධීවර සහ ජලජීවි වගා පුහුණු ආයතනයේදී පවත්වනු ලැබිණි.

ඔබේ අදහස් හා යෝජනා අපට කියන්න...

ප්‍රධාන සංස්කාරක,
 සොබා චෛමාසික පුවත් සඟරාව,
 අධ්‍යාපන, පුහුණු හා පර්යේෂණ අංශය,
 මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය,
 සොබාදාමී පියස, අංක 416/C/1, බත්තරමුල්ල.
 දුරකථන : 0112 034 175 ෆැක්ස් : 0112 879 963
 විද්‍යුත් ලිපිනය : pedudivision@gmail.com

